

Nieuwsbrief

VRIJETIJDSECONOMIE ZUID-LIMBURG

SEPTEMBER 2025

INHOUDSOPGAVE

Vrijetijdseconomie in het kort	p. 1
Update programmamanager	p. 2
Kennisdagen vrijetijdseconomie	p. 3
Interview met directeuren Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing	p. 4
Updates projecten	p. 6

VRIJETIJDSECONOMIE

IN HET KORT

In Zuid-Limburg staan wij voor een toekomstbestendige vrijetijdseconomie die ook de komende decennia een belangrijke banenmotor is, een goed visitekaartje van de regio en met een optimale positieve impact op de omgeving, met oog voor de belangen van onze inwoners. Zuid-Limburg is een uniek (toeristisch) gebied, waar veel kansen liggen voor gemeenten, Provincie Limburg en stakeholders om samen op te trekken. Met de themagroep VTE benutten we unieke kansen en stimuleren we (economische) groei meer dan wanneer elke gemeente hierin zelfstandig handelt. In de Visie VTE Bestemming Zuid-Limburg 2030 - in 2020 opgesteld en vastgesteld door de 16 Zuid-Limburgse gemeenten - concretiseren we deze plannen en maken we een strategie voor de lange termijn. Het uitvoeringsprogramma van de visie loopt sinds 2024. Bij de uitvoering is elk van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten intensief betrokken in de vorm van de ambtenaar VTE die is aangesloten bij de VTE Themagroep. Hierin zijn ook Provincie Limburg en Stadsregio Parkstad vertegenwoordigd.

In de Visie VTE zijn de volgende thema's benoemd.

- DNA-verhalen;
- Dataportaal VTE Limburg;
- Toekomstbestendige vernieuwing bij toeristisch recreatieve ondernemers;
- Vitalisering verblijfsaccommodaties;
- Toeristisch recreatieve infrastructuur

De thema's maken deel uit van het uitvoeringsprogramma. Aan alle projecten wordt gewerkt en waar relevant worden in deze nieuwsbrief updates gedeeld.

UPDATE PROGRAMMAMANAGER

INTERIM PROGRAMMAMANAGER LEONTIEN MEES

Leontien Mees is aangesteld als interim-programmamanager Vrijetijdseconomie voor de periode augustus t/m december 2025. Zij volgt Hanneke van Eijndhoven op, die sinds 1 juni 2025 samen met Manon Luijten is benoemd tot algemeen directeur van Visit Zuid-Limburg.

Leontien brengt uitgebreide ervaring mee vanuit Maastricht Marketing, waar zij de afgelopen negen jaar heeft gewerkt als teamleider Marketing & Communicatie en de afgelopen zeven jaar als directeur.

In haar nieuwe rol pakt Leontien een aantal lopende projecten op, waaronder de Datahub Limburg, en zorgt daarmee voor continuïteit in het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie. Leontien heeft in 2020 meegewerkt aan de totstandkoming van de 'Visie VTE ZL 2030' en is erg enthousiast om de komende maanden een bescheiden bijdrage te leveren aan de uitvoering daarvan.

Het programmateam VTE ZL gaat dit najaar aan de slag met het werven een nieuwe programmamanager.

KENNISDAGEN VRIJETIJDSECONOMIE

Op 4 en 5 september vonden de kennisdagen rondom vrijetijdseconomie plaats. Een diverse groep van bestuurders, beleidsmakers en professionals uit de sector trok twee dagen door Brabant en Zeeland om inspiratie én kennis op te doen voor de regio. Een greep uit de bezochte locaties, bedrijven en gebieden en de vraagstukken en kansen die er spelen:

- Van Gogh Nationaal Park: de ontwikkeling van een Nationaal Park Nieuwe Stijl en de bijdrage van het park aan de toekomst van het landelijke gebied.
- Brabant Partners: betere spreiding van drukte in natuurgebieden.
- Kenniscentrum Kusttoerisme: data als stuurmiddel voor het maken van de keuzes rondom de vrijetijdseconomie.
- Eilandmarketing Schouwen-Duiveland: inspiratie rondom destiniatiemarketing voor een bestemming met 5 miljoen overnachtende gasten per jaar.
- Beekse Bergen/Libéma: kansen en uitdagingen rondom samenwerking met de overheid vanuit het perspectief van grote ondernemers.
- NBTC: de trends in de vrijetijdseconomie
- Eindhoven365: kansen en uitdagingen van congressen en zakelijke toeristen voor de regio.

Naast het opdoen van kennis en veel inspiratie door de interessante sprekers bracht de reis veel boeiende gesprekken tussen deelnemers. Een goede stap verder in het versterken van de samenwerking in Zuid-Limburg op het gebied van vrijetijdseconomie. De reis geeft energie en inspiratie voor de verdere uitvoering van de Visie VTE 2030.

INTERVIEW

MET DIRECTEUREN

VISIT ZUID-LIMBURG EN MAASTRICHT MARKETING

Wat maakt Zuid-Limburg tot een geliefde bestemming voor bezoekers uit binnen- en buitenland? Daar werken Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing dagelijks hard aan. Deze Destinatie Marketing Organisaties (DMO's) zetten de regio stevig op de kaart – elk met hun eigen aanpak én in samenwerking. Afgelopen zomer traden zowel Hanneke van Eijndhoven en Manon Luijten (Visit Zuid-Limburg) als Guy Vroemen (Maastricht Marketing) aan als nieuwe directeuren. We spraken hen over hun liefde voor het gebied, uitdagingen én de kracht van Zuid-Limburg als bestemming.

Wat betekent toerisme voor jullie?

Hanneke: “Toerisme betekent voor mij mensen die nieuwe ervaringen opdoen, lekker naar buiten gaan of samen ontspannen. Het mooie is, als je deze mogelijkheden op een goede en zorgzame wijze ontwikkelt voor je bezoeker, profiteert je eigen bewoner daar volop van mee.”

Guy: “Voor mij persoonlijk is het onderwerp toerisme niet meer los te zien van mijn taak bij Maastricht Marketing. Toerisme is in economische zijn heel belangrijk voor onze regio. Dezelfde bezienswaardigheden die voor bezoekers interessant zijn, worden heel goed bezocht door bewoners. Deze aantrekkelijke toeristische trekpleisters hebben dan ook een functie voor de sociale cohesie in onze regio.”

En Zuid-Limburg?

Manon: “Al jarenlang laat Zuid-Limburg me niet los. Steeds weer word ik geraakt door het uitzicht over de heuvels, een onverwacht dorpje of een verhaal dat ik nog niet kende. Die verwondering blijft, en precies dát wil ik doorgeven. Daarom voel ik me thuis bij Visit Zuid-Limburg: omdat ik mag meewerken aan een regio die mooi is om te bezoeken, en minstens zo fijn om in te leven.

Guy: “Ik ben geboren in Maastricht en na 15 jaar Randstad weer teruggekomen naar ons mooie Zuid-Limburg. Die jaren elders maakten dat ik bij terugkomst opnieuw verliefd werd op onze regio. In mijn baan vind ik het heel uitdagend en eervol om alle moois dat we als regio te bieden hebben op de juiste manier bekend te maken bij inwoners en bezoekers.”

Wat is je favoriete pareltje?

Hanneke: "Het Ravensbosch! Het is niet groot, maar wel prachtig gelegen – een beetje mysterieus zelfs, een echt heuvelbos."

Manon: "Een rondleiding door het historische centrum van Sittard. Die stad betekent persoonlijk veel voor mij, omdat mijn opa er woonde en ik er als kind veel kwam. Tijdens de rondleiding zag ik de stad met nieuwe ogen. De verhalen van de gids, het omhoog kijken naar details die je normaal voorbijloopt – het maakte dat ik de stad opnieuw ontdekte."

Guy: "Ik heb veel favoriete plekken: festival 043 bij de timmerfabriek, Museum Marres en de Bronsdael groeve, om er maar een paar te noemen."

Wat zien jullie als de belangrijkste uitdagingen binnen de vrijetijdssector?

Manon: "Wat Zuid-Limburg zo bijzonder maakt om te bezoeken, moet minstens zo fijn blijven om in te leven. De balans bewaren tussen gastvrijheid voor onze gasten en leefbaarheid voor inwoners is misschien wel de grootste opgave."

Hanneke: "We hebben elkaar nodig. Want alleen kom je niet ver. Het is ongelooflijk waardevol dat we elkaars standpunten en belangen willen begrijpen, en de wil hebben om samen oplossingen te vinden. We wonen tenslotte niet in een ansichtkaart. Dit is onze leefomgeving: de plek waar we werken, genieten en onze kinderen grootbrengen. Door samen te werken, zorgen we ervoor dat Zuid-Limburg niet alleen mooi is om te zien, maar ook sterk is om in te leven, te ondernemen en te dromen."

Guy: "Onze ambitie blijft de positionering van de aantrekkelijkheid van onze regio de juiste doelgroepen. Samen met andere partijen mooie en betekenisvolle ervaringen bieden aan bezoekers en bewoners. De grootste bedreiging zit in kortetermijndenken in combinatie met alsmaar meer toeristen. De grootste kans zit in nog beter samenwerken en beter in te spelen op de wensen van de doelgroep."

UPDATES PROJECTEN

DNA-verhalen

AMBITIE

Om gasten en bewoners te raken en verbinden met de bijzondere verhalen van Zuid-Limburg, zetten wij in op het ontwikkelen, het ontsluiten en vervolgens promoten van de belangrijke Zuid-Limburgse verhalen (de zogenaamde DNA-thema's van Zuid-Limburg). Hiermee komen de belangrijke toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten van Zuid-Limburg meer naar voren en komen alle deelbestemmingen met hun lokaal erfgoed en hun lokale cultuur beter tot hun recht. Een update van de projecten:

Mijntijd

De nieuwe DNA-campagne laat zien hoe het mijnverleden voortleeft in Zuid-Limburg. Via verhalen van drie generaties, een posterserie, interviews en een pop-upexpo van het Nederlands Mijnmuseum worden inwoners en bezoekers uitgenodigd om dit gedeelde erfgoed te koesteren en samen de regionale verbinding te versterken.

Wijnstraat

Met steun van Interreg bouwen partners uit Zuid-Limburg, Vlaanderen en Vlaams-Brabant aan een grensoverschrijdende wijnroute van 300 km. Routes, wijnhubs en belevingsstops groeien uit tot één unieke wijnidentiteit. Dit project trekt kwaliteitsbezoekers, spreidt bezoekersstromen en ontwikkelt duurzame wijntoeristische beleving, met een nieuwe merkidentiteit in het najaar.

Ruim één jaar na de aftrap van de Wijnstraat is er volop beweging. Met inmiddels negen partners (in Zuid-Limburg: Bisschoppelijk Centrum Rolduc, Gemeente Kerkrade, Wijndomein D'Hunes, Watersley Sittard en Visit Zuid-Limburg) én een stevige basis aan wijnroutes, wijnhubs en wijnstops in ontwikkeling groeit het project langzaam uit tot een unieke beleving die het hele wijng gebied een nieuwe kleur en bekendheid zal geven.

Bezin in Zuid-Limburg

Religie en cultuur vormen de basis voor rust en onthaasting. Met elf camini's, nieuwe pelgrimsroutes en digitale erfgoedtochten via 'Grenzeloos Verwonderen' positioneert Zuid-Limburg zich als bezinningsregio langs de Saint James Way. Dit DNA-thema trekt internationale aandacht en biedt bezoekers laagdrempelige toegang tot stilteplekken en religieus erfgoed.

MergelZomer Valkenburg

Van juli tot september viert Valkenburg haar iconische mergelsteen. Tijdens MergelZomer beleven bezoekers natuur, cultuur en historie via filmavonden op bijzondere locaties, mergelcarve-workshops en demonstraties blokkbreken. Deze campagne verbindt erfgoed met eigentijdse beleving en toont hoe mergel het landschap én de identiteit van Valkenburg blijft bepalen.

Dataportaal

AMBITIE

Verzamelen en ontsluiten van relevante data is van groot belang om goed inzicht te krijgen in verschillende typen gastenstromen naar en in de regio. Data ontbreken nu grotendeels voor de regio Zuid-Limburg, evenals op een lager schaalniveau. Dit beperkt de kwaliteit van beleidsontwikkeling. Met goede data is het mogelijk om de brede impact van de vrijetijdseconomie te duiden of om goed onderbouwd een nieuw (marketing) initiatief te toetsen.

De datahub is een strategisch platform dat betrouwbare en actuele data ontsluit voor de vrijetijdseconomie in 30 Limburgse gemeenten en de provincie Limburg. Het platform ondersteunt beleidsontwikkeling, monitoring en sturing. De datahub wordt gefaseerd ontwikkeld (4 jaar) en geeft ons dashboards met actuele informatie over bezoekersstromen, toeristisch recreatief aanbod, werkgelegenheid, bezettingsgraden, de impact op natuur en evenementen. Hiermee kunnen we trends signaleren, bezoekers spreiden over de regio en de impact op de brede welvaart meten.

UPDATE

Het afgelopen jaar zijn grote stappen gezet in de ontwikkeling van de Datahub Limburg. Naar verwachting zijn in oktober/ november 2025 de overeenkomsten getekend voor de definitieve realisatie ervan. De technische realisatie gebeurt in samenwerking met de Stichting Samenwerkende VVV's Limburg. De datahub wordt operationeel in november/ december 2025, wordt gefaseerd aangelegd en fungeert als vliegwiel voor samenwerking in heel Limburg.

Toeristisch recreatieve infrastructuur

AMBITIE

Wij laten onze gasten zien dat Zuid-Limburg over de hele breedte veel moois heeft te bieden. Wij verleiden gasten en recreanten om ook minder bekende locaties op te zoeken, langer te blijven en vaker terug te komen, doordat we ze meer en nieuwe aspecten van Zuid-Limburg tonen. Onze bewoners ervaren een goede balans tussen positieve en negatieve effecten van de vrijetijdseconomie.

Knopen Lopen Zuid-Limburg

Visit Zuid-Limburg heeft samen met de gemeenten in Zuid-Limburg in 2017 het initiatief genomen tot de ontwikkeling van een regionaal uniform wandelnetwerk op basis van knooppunten. Het wandelknooppunten-netwerk zorgt voor het verbeteren van de route infrastructuur, de bereikbaarheid van heel Zuid-Limburg en spreiding van toeristisch recreatieve bezoeken aan en in de regio.

Begin 2023 zijn de werkzaamheden voor het ontwikkelen en realiseren van het knooppuntennetwerk definitief door de deelnemende gemeenten gegund aan: Folkersma Routing en Sign. In april 2025 is aannemer Folkersma Routing en Sign begonnen met de daadwerkelijke realisatie. De uitvoering verloopt tot nu toe zeer goed. Volgens planning is het netwerk in week 45 voltooid. Na oplevering draagt Folkersma nog een jaar zorg voor het onderhoud. De officiële opening van het netwerk staat voor Q1 2026 op de planning. De exacte datum volgt nog, maar is in ieder geval voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Parallel aan de fysieke realisatie is Visit Zuid-Limburg gestart met het uitvoeren van het marketing- en communicatieplan. Hieronder vallen onder andere een online wandelplanner en wandelfolders met themaroutes.

Fietsknooppuntenonderzoek

In 2025 zijn verschillende verbeteringen aan het Zuid-Limburgse Fietsknooppuntennetwerk doorgevoerd. In Gulpen-Wittert worden de fietsers slimmer door het gebied geleid met nieuwe knooppunten en fietstrajecten. De routes zijn veiliger en bieden meer gelegenheid om te genieten van het prachtige landschap. In Stein en Meerssen is de Maas, door de aanleg van nieuwe vrijliggende fietspaden, beter te beleven vanaf de fiets. Behalve het fietsknooppuntenstelsel heeft ook de Maasroute hier een iets ander verloop gekregen, waardoor het uitzicht op de Maas nog beter is dan voorheen.

Daarnaast heeft het Routepunt van Visit Zuid-Limburg aangeboden om de uitkomsten van het fietsknooppuntenonderzoek per gemeente toe te lichten, zodat eventuele verbeterpunten opgepakt kunnen worden indien nodig.

Parkstadroute

De Parkstadroute is met zijn 35 kilometer lange pad een prachtig en veilig fietspad, waarop bezoekers tussen Simpelveld en Schinnen de ene na de andere bezienswaardigheid kunnen ontdekken. Na jaren van aanleg door Heijmans Infra in de gemeenten Beekdaelen, Heerlen, Brunssum, Landgraaf, Kerkrade en Simpelveld is de route klaar. Door de aansluiting op het Zuid-Limburgse fietsknooppuntennetwerk, is het traject ook te volgen via diverse themaroutes en de fietsplanner. De officiële opening vond plaats op 6 september. Langs de hele route vonden activiteiten plaats, met als hoogtepunt een spectaculaire parade.

Met de opening begon een nieuw hoofdstuk voor de Parkstadroute. Er is gewerkt aan een promotiecampagne met een frisse huisstijl, een nieuw logo, diverse routeproducten en een toegankelijke website: www.parkstadroute.nl

Overig nieuws

- [Zuid-Limburg is op-één-na sterkste regiomerk](#)
- [Toeristische bestedingen in Zuid-Limburg sterk gestegen naar €1,6 miljard | Visit Zuid-Limburg](#)